

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cîsnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscrise nu se înapoiază.

Sibiu, 24 Septembrie st. v.

În anul 1850 nu exista articolul de lege IX, nu exista Statutul organic, și prelîngă toate aceste țeara mai era sub legi marțiale, însă prin stăruința capului bisericesc de atunci s'a putut într'un nodul diecesan.

Încă nu scim de bună seamă dacă se va întruni ori nu congresul pentru România gr.-or. din Transilvania și Ungaria. Scim că avea să se întrunească în 1/13 Octombrie anul trecut și nu s'a întrunit. Vedem că abia ne mai despart vre-o câteva zile de 1/13 Octombrie a anului acestuia, congresul însă este încă neconvocat.

Că se poate convoca încă, o scim și aceasta. Că nu se va convoca, de aceasta ne temem. Și avem cuvînt să ne temem. Din semnele glasului Înalt Preasfințitului Părinte în organul seu și în cele din urmă din cele ce le-a spus în zilele aceste „Luminătorul“, organul altei autorități în afacerile bisericesci naționale, concludiune mai ușoară nu se poate, decât că congres n'ar avè să fie, cel puțin — în curînd nu.

Cum? Este situațiunea țerii ați în mai mari încercări decum era la 1850.

Atunci abia se aședase războiul civil, care turbase doi ani de zile. Mormintele victimelor furiei războiului civil erau încă proaspete, nu crescuse nici earbă pe ele. Tăciunii din ruinele în urma războiului fumegau încă și tribunalele marțiale erau în plină activitate, dar' sinod cu toate aceste s'a putut ține, fără ca din partea acestuia să-i fie venit patriei vre-un pericol. Astăzi din toate acele — nimic. Trăim în pace și în pace și mai neajungătoare am trăit în anul trecut și totuși un congres, unde de politică nu e permis a se ocupa membrii, nu s'a putut ține. În anul trecut din cauza lui Horia, care a murit frînt în roată înainte cu o sută de ani și în anul acesta . . . din cauza Rumeliților, cari sînt dincolo de Dunăre și dincolo de Balcani.

Absolutismul marțial a fost liberal, mai liberal decât constituționalismul de ați de sub administrațiunea unui guvern, care se numesce liberal. În adevăr frumoasă, caracteristică și instructivă comparațiune, dacă împregiurările ne silesc a compara absolutismul marțial dela 1850 cu constituționalismul liberal dela 1885.

Dar' dacă firea guvernului „liberal“ de astăzi este atât de absolutistică, încât întrece și pe un guvern dintr'un timp cu totul extraordinar, aide de! să-i fie de bine. Nu înțelegem însă pe un cap bisericesc pentru-ce se îndoiesce și se pleacă în afaceri bisericesci, în care este îngădit așa de bine prin legi, încât cu guvernul nici nu vine în nici o atingere?

Veți aci ne stă mîntea în loc și numai scim ce să mai credem. Să nu se mire dar' nimenea și nici Înalt Preasfințitul Metropolitan al Românilor gr.-orientali, dacă oamenii ajung cu mîntea lor la fel de fel de bănuiești. Și astăzi cu atât mai puțin

să nu se mire, cu cât au și exemple înaintea ochilor lor.

Acușițiunea cea frumoasă, câștigată cu multă trudă de fericitul Marele Andreiu pentru biata preoțime de sub păstoria sa, „mila împărătească“ s'a cam mai dus: din indolența, cu care un următor al aceluia s'a purtat față cu purtarea unui ministru incapabil de a cunoasce interesele țerii sale. Și ajutorul de stat poreclit „mila împărătească“, prelîngă tot parastatul pompos ce 'i-s'a făcut astă-vară cu un sinod extraordinar nu numai că s'a cam mai dus. Nu. A devenit mijloc de corupțiune în mîna guvernului, în favorul scopului de partidă politică prin care caută a-și asigura pozițiunea.

Urmînd și cu congresul, ca cu ajutorul de stat, principiul: *laissez faire, laissez aller*, în scurt timp biserica gr.-or. română ar pute fi expusă a ajunge acolo, unde a ajuns cu ajutorul de stat: precum nu mai are ajutor de stat, a nu mai avè congres.

Lipsit odată edificiul constituțiunii bisericesci de acoperișul seu firesc, va fi expus tuturor influențelor elementelor din afară de biserică și va deveni ruină.

Noi nu putem crede, că Înalt Preasfințitul cap al bisericii gr.-or. române din Ungaria și Transilvania nu ar avè vederile care le avem noi despre situațiunea bisericii sale. Cu toate aceste am vădut cum a tîndălit cu ajutorul de stat dece ani de zile, ca și când ar fi umblat într'adins să-l piardă, și, vîdînd cum umblă acum cu congresul căruia nimica nu-i poate sta în cale, avem tot cuvîntul să ne temem și în cazul cu congresul, de rău.

Ne temem numai. Încă nu am înaintat atât de mult să presupunem intențiune rea în procederea Înalt Preasfințitului Sale. —

Căci ar fi poate trist, dacă Înalt Preasfințitul Părinte s'ar încumeta a-i ține atât de nemernici pe fiii sei sufletesci, încât după-ce 'i-s'a întîmplat guvernului de 'i-a succes cu una, să creadă Înalt Preasfințitul, că guvernului îi va succeda cu toate, tot într'un chip și în aceeași măsură.

Dar' să admitem, că cu ajutorul guvernului de astăzi s'ar pute întîmpla ca să fie biruință și nemernicia fiilor sufletesci ai Înalt Preasfințitului Părinte și să se pomenească acestia într'o bună dimineață, că în adevăr îi ploaie în casă. Cînte mare ar fi pentru fața Înalt Preasfințitului Sale, că în dece ani a știut lăsa să se ruineze, ce s'a fost ridicat de marele seu antecesor cu multă trudă într'un pătrar de secol?

S'ar înșela însă ori-și-cine dacă ar crede, că o astfel de biruință, chiar realizându-se, ar avè trînicie. Tocmai picăturile de ploaie vor deștepta, dacă ar fi, pe cei nemernici, ca să-și dîcă: era mai bine sub coperiș, să-l punem ear' la loc. Vieța constituțională introdusă de Marele Șa-

guna în biserica poporului românesc gr.-or. nu se va șterge cu una cu două din inimile Românilor. Mai cu vîlvă are să se arete. Și atunci ridînd de toți căți vor mai îndrăsnî a-și bate joc de dînsa și a se încerca a o nimici, își va întinde hotarele cu mult mai largi decât până aci.

Însă n'o să ajungem nici până la a admite biruința în chipul arêtat. Notița din „Luminătorul“ ne demonștră că sînt oameni și în generațiunea noastră, cari priveghează asupra sorții naționale bisericesci.

N'a sosit timpul. Când va sosi de sigur că se vor arêta și alții din toate patru unghiurile metropoliei, sărînd să dea mîna de ajutor și să spriginească edificiul bisericii amenințate.

Cei competenți însă privegheze!

În momentul de a pune diarul sub tipar aflăm, că întrunirea congresului e definitiv amînată, și anume până la sosirea unei Preainalte rezoluțiuni, pe care guvernul a cerut-o ori o va cere. Pe cât scim noi, în țerile constituționale ministrul raportează, ear' capul statului aproabă raportul ministrului, ori, dacă îi vine la socoteală o crîșă ministerială, refuză aprobarea.

E lucru straniu, că ministrul nostru de culte n'a raportat încă despre înșciințarea ce 'i-s'a făcut, ori n'a obținut încă aprobarea raportului seu.

Revistă politică.

Sibiu, 24 Septembrie st. v.

Unul dintre cele mai firești drepturi: dreptul de asociare s'a sters de mult din catalogul constituționalismului maghiar. Reuniuni cu scopuri curat culturale, precum erau și societățile „Iulia“, „Matica“ și altele, au fost disolvate ca din bun senin fără cercetări prealabile și numai sub cuvînt, că ar fi cuiburi de „Daco-Români“ și „Panslavi“; ear' înșființarea de reuniuni noue, fie acele de ori-și-ce natură nu se mai permite în Ungaria. Chiar și institutelor de bani, dacă acele n'au firme maghiare, li se fac o mulțime de greutăți cu împotocolările, etc. Cel mai nou cas de felul acesta e cel cu „Reuniunea țerănilor din Ungaria-de-Sud“. Eată ce scrie în materia aceasta numărul de astăzi al opoziționalului „Budapester Tagblatt“:

„Reuniunea țerenilor din Ungaria-de-Sud s'a disolvat acum în faptă. Denegînd anume ministerul de agricultură, comerț și industrie prin exmisul ddo 4 Septembrie, Nr. 1010 aprobarea statutelor, comitetului reuniunii nu 'i-a mai rămas alteceva, decât să enunțe disolvarea aceleia. Vrednică de amintire e motivarea respingerii cererii și aprobării statutelor. Ca cauze ale neaprobării se citează: 1. Că reuniunea țerenilor voiesce să-și extindă activitatea asupra a trei comitate, prin ceea-ce se face imposibilă ori-și-ce controlă, și 2. Că reuniunea nu e de nici un folos, după-ce interesele proprietarilor mici ar fi identice cu cele ale proprietarilor mari și astfel reprezentarea aceloră se poate întîmpla și afară de aceea în reuniunile agricole comitatense, care există deja.

„E o rabulistică fără seamă, ceea-ce se manifestează prin denegarea aceasta. Sînt o mulțime de reuniuni în Ungaria, care se extind asupra mai multor comitate, așa de exemplu chiar în Ungaria-de-Sud e „reuniunea învîțătorilor din Ungaria-de-Sud“, „reuniunea istorică-archeologică din Ungaria-de-Sud“, „reuniunea tipografilor din

Ungaria-de-Sud“ etc. De ce nu poate deci să existe și „reuniune de o ajutorare împrumutată pentru proprietarii mici“, ai căreia membri aparțin mai multor comitate? Mai caracteristic e al doilea motiv al respingerii statutelor. Aici dl ministru de comerț își arogă dreptul, de a hotărî, dacă o reuniune e de folos, sau nu. Cu ajutorul unei astfel de prerogative ar pute să oprească toate reuniunile din țeară. (O și face, și încă în toată țigă! Red. „Tribunei“). Sună ca și un ucas rusesc și nu ca un exmis al ministrului unei țeri constituționale, unde libertatea asocierii e garantată prin lege și unde deci determinarea asupra aceleia, că oare o reuniune de folos este sau nu, are să se lase în buna chibzuială a supușilor participanți, și statului aparține numai dreptul de controlă în ceea-ce privește activitatea patriotică a reuniunii. Între membrii reuniunii înădușite prin un act de violență al guvernului s'au pus în circulațiune coale cu întrebarea, că între astfel de împregiurări ce e a se face? Probabil, că aceia, nevoind ministrul să-i mai asculte, se vor adresa direct cătră reprezentanța țerii“.

Cum ar și pute suferi dl Tisza o reuniune germană, a căreia activitate ar avè să se extindă asupra mai multor comitate locuite în mare parte de Germani, când trei cetățeni nemaghiari convenînd la un păhar de bere dau privilegiu întreg personalului de spionaj să bată doba cea mare și să strige în lumea largă: că ear' s'a descoperit un complot? Și cu toate aceste nu creadă cineva, că domnul Tisza e în stare să le creadă aceste. El prea bine o scie, că n'are să se teamă de nimic, — îi vine însă de minune la socoteală să descopere în Ungaria „irridentiști“ și „revoluționari“, de care în faptă nu există și să dovedească Europei, căte elemente turbulente ascund în sine naționalitățile din Ungaria.

În cele din urmă două zile situațiunea din statele balcanice 'și-a păstrat „empreinte“-ul; nici nu s'a înșprît, nici nu s'a înmoiat deocamdată, deoare-ce toți interesații așteaptă rezultatele conferenței plenipotențărilor în Constantinopol. Într'aceste diplomația europeană să nisuesce cu toată energia, a liniști pe cât se poate spiritele agitate ale populațiunilor din Peninsula-Balcanică, fără de a se eșofa însă prea tare în această lucrare a sa. Se poate scî deja cu toată posibilitatea, că deocamdată puterile vor proclama principiul deplinei libertăți de activitate pe seama Turciei, fără de a se folosi în faptă de toate drepturile sale. Atunci însă, dacă Turcia se va folosi într'u adevăr de dreptul seu acordat prin tratatul dela Berlin și se va strădui să-i aducă la reson pe Rumeliți, atunci apoi e întrebarea, dacă nu se va afla ear' un nod în papură și colosul dela Nord nu se va simți chiămat de a intrevîni cu putere armată, precum se întîmplase la anul 1877?

Evenimentele din Peninsula-Balcanică.

„Voința națională“ aduce următoarele sciri mai noue:

Varna, 3 Octombrie n. Scirile publicate de mai multe diare străine, cum-că ar fi sosit la Varna mai multe vase cu voluntari ruși, sînt lipsite de ori-ce temeiu. Până acum n'a sosit aci nici un singur voluntar rus, fără de câțiva tineri Bulgari cari studiau arta militară în Rusia și de studenții bulgari din Odessa.

De aci au plecat toate trupele regulate; a rămas numai o singură companie pentru paza orașului și vre-o două sute de milițieni. Un atac al Turcilor contra Varnei ar pute fi încununat de succes. Din fericire, excadra turcescă sub comanda lui Hobart Pașa n'a primit încă ordinul de a bloca acest port, după cum se anunțase la început.

Extrase din foaia oficială.

Licitațiuni:

— 30 Octombrie: Realitățile lui Ioan Schep din Bolia, decătră judecătoria cercuală din Mediaș. — 29 Octombrie: Realitățile lui Vasile Iakob din Toracul-mare, decătră judecătoria cerc. din Becicherecul-mare. — 15 Octombrie: Darea de consum a comunei Turda.

Sciri economice.

Recolta din Ungaria, Transilvania și Bănat.

(Urmare.) Săcara atât cea de primăvară, cât și cea de toamnă a dat o recoltă bună earăși îndeosebi în privința calitativă. Grânele de primăvară s'au secerat chiar și în ținuturile cele mai sălbatică. Din Munții-apuseni încă ni se raportează că și în comunele din lăuntru munților, primăvoroasele, pe unde se cultivă, ăst an s'au putut aduna de pe câmp mai de timpuriu. Astfel sânt toate sēmănaturile în grău de primăvara adunate, aceasta însă s'a putut numai în urma timpului călduros din anul acesta, altcum în hotarele comunelor muntoase grânele erau apucate adeseori de zăpadă. Grăul de primăvară de pe hotarele comunelor muntene din sus de Teiuș, Aiud și și Ighiu, cătră Roșia-de-munte, precum ni se scrie sânt calitative excelente. Un corespondent al nostru ne scrie că și altcum pânea ce o dă grăul acesta de pe hotarul acestor emune, e totdeauna cea mai frumoasă. ăst an însă a vėđut pâne la așanumiți Mocani, ce coboară la țeară, de o frumsețe mare. Se spune însă că în general a dat puțin.

Din Statele-Unite. O cestiune de mare însemnătate este la ordinea ăilei în Statele-Unite, și anume depunerea unui proiect de lege definănd străinilor nedomiciliați de a cumpăra imobile în America.

Străinii, în mare parte englezi, cumpără cantități însemnate de pământ pe teritorul mării Republici, pe care le cultivă în general prin arėndași, fără chiar ca proprietarii să locuească acolo. Capitalele necesare se adună mai cu seamă

din Englitera, unde pământul este mai scump și puțin productiv, acăpărând marile domenii ale Lumei noue.

S'ar părē că acest lucru folosește creditului american făcând concurență capitalelor indigene și ridicând valoarea averei imobiliare. Americanii însă încep a privi cu ochi rēi amestecul străinilor și ei, protecționiști prin excelență, se silesc a căuta mijlocul cel mai bun pentru a opri concurența capitalelor din alte țeri.

Avariția și spiritul de întreprindere ale capitaliștilor europeni, ăce expunerea de motive a legii propuse, i'a împins să bage milioane în drumurile de fer americane și în concesiunile funciare depinđend de ăinsele, a căror întindere trece preste 100 milioane acri și care în mare parte, în urma vândărilor făcute, vor trece preste puțin în mânele portorilor de obligațiuni străine fără a mai număra și proprietățile lor actuale, adevărate domenii princiare. Este dar' invederat că, după cum sântem convinși, constituirea actuală a proprietății mari în mânele străinilor este un rēu; negreșit că teama de a-l vedē mărindu-se într'un viitor apropiat, ne impune mai ales datoria de a lua măsuri preventive. Această agresiune a capitalului străin nu este mărginită la pământurile cumpărate, ba încă, trecēnd limitele, ea a silit domeniul public să se îngrădească pe sute de mile pentru a se apăra contra năvălilor ăilnice. Criar drepturile onestului, dară sriabului colon, sânt nesocotite.

Străinii în Statele-Unite, ca și în Anglia, se împart în trei categorii: cei născuți și crescuți în țeară și cari recunosc autoritatea statului american; cei născuți în alte părți, dară cari se stabilesc în Statele-Unite înțelegēnd a deveni cetățeni și străini propriu ăis, aceia stabiliți în alte parți fiind supuși altei țeri.

„Presentul bill, continuă expunerea de motive, propune să facă a cădē cea din urmă categorie sub incapacitățile dreptului civil în ceea-ce privește dobândirea de imobile în țeara noastră. În alte cuvinte, acest bil este o interdicțiune pentru străinii absenți de a deveni proprietari. „Bilul este simplu și lesne de înțeles.

Străinii naturalizași sau cari n'au declarat în mod legal intențiunea lor de a se naturalisa, sânt incapabili de a dobândi proprietatea pământului pe teritorul Statelor-Unite.

„Legea are valoare numai pentru viitor și prin urmare hotăresce, fără violență, împedecarea absolută a supușilor sau a cetățenilor din celelalte țeri, cât timp vor conserva această calitate, de a dobândi proprietatea pământurilor depe toată întinderea Statelor-Unite. Este bine ca solul american să fie posedat exclusiv de cetățeni americani.

Noua dispozițiune ce este a se introduce în legile Statelor-Unite, în concordanță de alminteri cu ideile protecționiste ce domnesce acolo, a fost provocată cu deosebire prin măsurile de curēnd luate în Francaia contra granelor străine. Ea însă, propriu ăis, nu isbesce în Francezi, ci cu deosebire în Englezi, ale căror capitale se întrebuintează în cumpărături de moșii americane, și cari în definitiv nu au luat nici o măsură restrictivă contra produselor americane.

Plaja din Sighșoara, 2 Oct. Grău curat hectolitra fl. 6.20 până fl. 6.20; grău mestecat fl. 3.40 până fl. 4.—; săcara fl. 2.80 până fl. 3.90; ovėsul fl. 1.40 până fl. 1.60; cucuruzul fl. 3.30; fasolea fl. 2.80; crumpenele fl. 1.50; mazerea chilo 22 cr.; lineea 22 cr.; mălaiu 12 cr.; lumini de sēu chilo 58 cr.; săpunul 32 cr.; sēu brut 30 cr., sēu de vită fl. 1.—; unsoare de porc 70 cr.; carnea de vită 40 cr.

Cursul pieței din Sibiu.

din 6 Octombrie st. n. 1885. Hărtie-monetă română . . . Cump. 8.70 vėnd. 8.75 Lire turcesci . . . „ 11.15 „ 11.20 Imperiali . . . „ 10.15 „ 10.20 Ruble rusesci . . . „ 1.20 „ 1.20 1/2

Bursa de București.

Cota oficială dela 2 Octombrie st. n. 1885. Renta amort. (5%) . . . Cump. 92.— vėnd. 93.— Rur. conv. (6%) . . . „ — „ — „ Act. de asig. Dacia-Rom. . . „ 277.— „ 280.— Banca națională a Romăniei . . . „ 1100.— „ 1130.— Impr. oraș. București . . . „ 30.— „ 32.— Credit mob. rom. . . „ — „ — „ Act. de asig. Naționala . . . „ 224.— „ — „ Scrisuri fonciare urbane (5%) . . . „ — „ 89.1/4 Societ. const. . . „ 174.1/2 „ 230.— Schimb 4 luni . . . „ — „ 34.— Aur . . . „ — „ 10.80

Bursa de Budapesta

din 5 Octombrie st. n. 1885. Renta de aur ung. 6% . . . — „ hărtie „ 4% . . . 96.80 „ „ „ 5% . . . 89.65 Imprumutul căilor ferate ung. . . 148.— Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune) . . . 96.75 Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune) . . . 125.— Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune) . . . 109.— Bonuri rurale ung. . . 102.50 „ „ cu cl. de sortare . . . 101.50 „ „ bănățene-timișene . . . 102.— „ „ cu cl. de sortare . . . 101.50 „ „ transilvane . . . 101.— „ „ croato-slavone . . . 102.— Despăgubire pentru dijma ung. de vin . . . 97.75 Imprumut cu premiu ung. . . 117.— Losuri pentru regularea Tisei și Segedin . . . 120.50 Renta de hărtie austriacă . . . 81.50 „ „ argint austriacă . . . 82.— „ „ aur austriacă . . . 108.25 Losurile austr. din 1860 . . . 138.50 Acțiunile băncei austro-ungare . . . 860.— „ „ de credit ung. . . 281.— „ „ „ austr. . . 280.30 Argintul . . . — Galbeni împărătesci . . . 101.50 Napoleon-d'ori . . . 5.95 Mărci 100 imp. germăne . . . 10.— Londra 10 Livres sterlinge . . . 62.— 126.—

Bursa de Viena

din 5 Octombrie st. n. 1885. Renta de aur ung. 6% . . . — „ hărtie „ 4% . . . 96.65 „ „ „ 5% . . . 89.75 Imprumutul căilor ferate ung. . . 148.50 Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune) . . . 96.70 Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune) . . . 125.— Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune) . . . 108.75 Bonuri rurale ung. . . 102.50 „ „ cu cl. de sortare . . . 101.50 „ „ bănățene-timișene . . . 102.50 „ „ cu cl. de sortare . . . 101.50 „ „ transilvane . . . 101.— „ „ croato-slavone . . . 102.— Despăgubire pentru dijma ung. de vin . . . 97.75 Imprumut cu premiu ung. . . 117.— Losuri pentru regularea Tisei și Segedin . . . 121.— Renta de hărtie austriacă . . . 81.25 „ „ argint austriacă . . . 82.15 Renta de aur austriacă . . . 108.20 Losuri austr. din 1860 . . . 139.25 Acțiunile băncei austro-ungare . . . 858.— „ „ „ austr. . . 281.25 Argintul . . . 280.20 Galbeni împărătesci . . . 5.98 Napoleon-d'ori . . . 10.02 1/2 Mărci 100 imp. germăne . . . 61.95 Londra 10 Livres sterlinge . . . 125.85

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1885.

Table with multiple columns for train routes: Budapesta-Predeal, Predeal-Budapesta, Budapesta-Arad-Teiuș, Teiuș-Arad-Budapesta, Copșa mică-Sibiu, Sibiu-Copșa mică, Cucerdea-Oșorheiu, Oșorheiu-Cucerdea, Simeria (Piski)-Petroseni, Petroseni-Simeria (Piski), Arad-Timișoara, Timișoara-Arad, Uniedoara-Simeria (Piski), Simeria (Piski)-Uniedoara, Ghiriș-Turda, Turda-Ghiriș. Each section contains train names, departure times, and arrival times.

Nota: Numerii incuadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.